

สาขาขนส่ง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.)
ประจำปี 2556 (1 ต.ค. 56 – 30 ก.ย. 56)

SOD: ปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ และฐานะทางการเงินให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งหาพันธมิตรเพื่อการดำเนินงานร่วมกันอย่างยั่งยืน

สถานะการดำเนินงาน

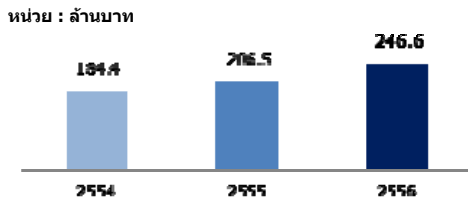
สบพ. มีปัญหาเรื่องจำนวนนักศึกษาที่ลดลงต่อเนื่องจนอาจเกิดปัญหาต่อความอยู่รอดขององค์กร รวมถึงหลักสูตรที่อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จึงจำเป็นต้องหาพันธมิตรเพื่อร่วมดำเนินการอย่างยั่งยืน

ข้อมูลทั่วไป

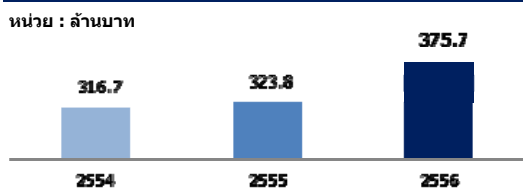
สังกัด: กระทรวงคมนาคม
ประธานกรรมการ: พลอากาศเอก หม่อมหลวง สุทธิรัตน์ เกษมสันต์
กรรมการผู้แทน กค.: นางนันทวรรณ สิม่าเงิน
ผู้อำนวยการ: นาวาอากาศเอก จีรพล เกื้อดวง
CFO: นางภคณีไญ์ มากช่วย
จำนวนพนักงาน: 262 คน
Website: www.catc.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

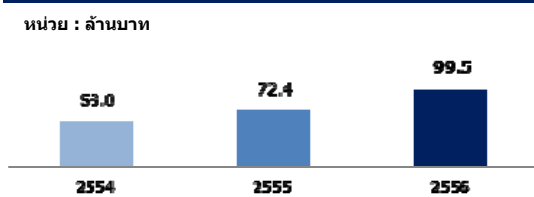
รายได้จากการดำเนินงาน

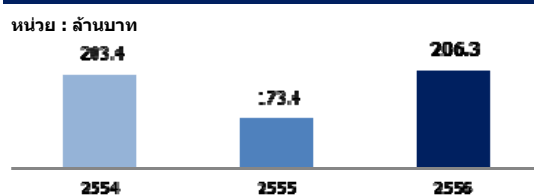
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

- ภาพรวมอุตสาหกรรม** - อุตสาหกรรมการบินมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องจากการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มอาเซียน การเปิดเสรีธุรกิจการบิน พหุติดกรมผู้บริโภค รวมถึงการเติบโตของสายการบินต้นทุนต่ำ อย่างไรก็ตามปัจจุบัน สบพ. ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทั้งจากสายการบินในประเทศ และต่างประเทศ ทำให้ สบพ. ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร และคุณภาพการสอนให้เป็นที่ยอมรับ และตรงความต้องการทั้งจากนักเรียนการบิน และจากสายการบิน
- ผลประกอบการ** - ในปี 2556 สบพ. ได้รับกำไรสุทธิ จำนวน 99.49 ลบ. เป็นผลมาจากจำนวนนักศึกษารับเข้าหลักสูตร CPL เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึง สบพ. ได้เปิดหลักสูตรใหม่ 2 หลักสูตร ส่งผลให้ในภาพรวม สบพ. ได้รับรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย แม้ว่า สบพ. มีผลการดำเนินงานขาดทุนมาโดยตลอด เนื่องจากรายได้ที่ได้รับมาจากรายได้ค่าเล่าเรียนซึ่งเป็นรายได้หลัก ไม่สามารถครอบคลุมค่าใช้จ่ายจากการเรียนการสอน และค่าใช้จ่ายพนักงาน แต่เนื่องจาก สบพ. ได้รับเงินอุดหนุนรัฐบาลโดยประมาณ 200 ลบ. ในแต่ละปี ส่งผลให้ในภาพรวมของ สบพ. ยังคงได้รับกำไรสุทธิ ดังนั้นเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนของ สบพ. แล้ว จะพบว่ารายได้หลักจะมาจากรายได้จากการดำเนินงาน และรายได้เงินอุดหนุนรัฐบาลในสัดส่วนใกล้เคียงกัน กำไรสุทธิที่ สบพ. ได้รับก็จะไม่สะท้อนต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานได้อย่างแท้จริง แต่หากมีการพิจารณาค่า EBITDA รวมด้วย จะพบว่า ได้ค่า EBITDA ติดลบมาโดยตลอดเนื่องจากรายได้จากค่าเล่าเรียน ค่าหอพัก ซึ่งเป็นรายได้หลักยังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างเพียงพอ
- หลักสูตร และจำนวนนักศึกษาในปัจจุบัน**
  - (1) จำนวนนักศึกษาของ สบพ. ตั้งแต่ 1 ต.ค. 56 – 30 ก.ย. 56 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,273 คน โดยกลุ่มหลักสูตรที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กลุ่มวิชาบริหารการบิน (Aviation Management Group) กลุ่มวิชาช่างอากาศยาน (Aircraft Maintenance Group) และกลุ่มวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์การบิน (Electronic Group) ตามลำดับ
  - (2) ปี 2556 มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้น 234 คน เนื่องจากการเปิดหลักสูตรใหม่ ในโครงการหลักสูตรปริญญาโท (หลักสูตรบริหารการบินมหาบัณฑิต) และโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการบิน โดยมีนักศึกษารับเข้าจำนวน 40 คน และ 107 คน ตามลำดับ
  - (3) ปี 2556 กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป (General Subject) ไม่มีการรับนักศึกษา เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวเป็นการร่วมมือกับสายการบินต่างๆ ที่ต้องการให้ สบพ. ออกแบบหลักสูตรเฉพาะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสายการบิน เพื่อมุ่งส่งเสริมบุคลากรในสายการบินให้มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ แต่ในปี 2556 นั้น ไม่มีสายการบินที่ต้องการให้ สบพ. ออกแบบหลักสูตรเฉพาะให้ จึงไม่มีการรับนักศึกษา

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

	2554	2555	2556	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	39.43	79.88	26.54	-67%
สินทรัพย์รวม	1,018.25	1,051.69	1,170.92	11%
หนี้สินรวม	512.01	553.36	573.09	4%
ทุนรวม	506.24	498.34	597.83	20%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	(623.25)	(631.15)	(531.66)	NA
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	184.40	206.51	246.61	19%
รายได้รวม	404.99	398.34	477.41	20%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	316.73	323.84	375.68	16%
ค่าใช้จ่ายรวม	346.08	325.89	377.91	16%
กำไรจากการดำเนินงาน	(132.33)	(117.33)	(129.07)	NA
ดอกเบี้ยจ่าย	0.87	0.03	0.00	NA
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	-	-	-	-
EBITDA	(73.90)	(62.86)	(72.57)	15%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	58.04	72.42	99.50	37%
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	132.40	138.07	152.25	10%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	-	-
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	58.43	54.47	56.50	4%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	NA	NA	NA	NA
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	203.36	173.39	206.30	19%
งบลงทุน (เป้าหมาย)	102.81	315.30	117.83	-63%
งบลงทุนเบิกจ่าย	89.30	6.52	98.49	1411%
อัตราการใช้เงิน (%)	87%	2%	84%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	5.7%	6.9%	8.5%	
ROE	11.5%	14.5%	16.6%	
D/E (เท่า)	1.01	1.11	0.96	
Net Profit Margin	14.3%	18.2%	20.8%	

ที่มา : GFMIS-SOE

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

สถาบันการบินพลเรือน (สบพ.)
ประจำปี 2556 (1 ต.ค. 56 – 30 ก.ย. 56)

นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

สบพ. ได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการการขนส่งมวลชนและบริการ พัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานภูมิภาคและอุตสาหกรรมการบินของไทย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบิน การท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้าทางอากาศชั้นนำของภูมิภาค โดยได้ดำเนินการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบินที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ปรับปรุงสถาบันการบินพลเรือนบริเวณถนนพหลโยธิน และศูนย์ฝึกการบินพลเรือนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมการบินของประเทศต่อไป

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

สถิติการผลิตบุคลากรทางการบิน

หลักสูตร	2552	2553	2554	2555	2556
General Subject Group	303	108	146	60	0
Operation Group	293	488	390	209	157
Aviation Management Group	271	332	397	236	289
Aircraft Maintenance Group	351	318	242	158	309
Electronic Group	132	103	143	142	110
Flying Training Group	64	59	42	74	74
โครงการพัฒนาบุคลากรด้านการบิน	0	0	0	22	107
รวม	1,414	1,408	1,360	901	1,046

จำนวนอากาศยานในฝูงบิน

จำนวนอากาศยาน	สบพ.	สบพ.พร้อมใช้งาน	BAC	ว.การบินนครพนม
เครื่องบินเครื่องยนต์เดี่ยว	20	14	11	6
เครื่องบิน 2 เครื่องยนต์	7	4	2	4
เฮลิคอปเตอร์	3	2	0	0
เครื่องบินสำหรับการบิน	0	0	0	1
ขาดแคลนโดยเฉพาะ				
รวม	30	20	13	11

การประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อมูล ณ 30 มิ.ค. 56 (6 เดือน)

เกณฑ์วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง (ณ มิ.ค. 56)	คะแนนที่ได้
1. การดำเนินการตามนโยบาย			
1.1 การมีโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กร	3	-	1.0000
1.2 การใช้ทรัพยากรร่วมกัน (Synergy)	3	-	1.0000
2. ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ			
2.1 EBITDA	-55.18	-24.28	3.6754
2.2 ชว. พนักงานต่อรายได้รวม	52.40	48.58	4.7324
2.3 รายได้ต่อชั่วโมงบำรุงอากาศยานต่อรายได้จากการดำเนินงาน	0.59	0.43	1.0000
2.4 จำนวนนักศึกษา (ประจำปี 56)	3	3,2857	3.2857
2.5 คุณภาพการศึกษา	3	n/a	1.0000
3. การบริหารจัดการองค์กร			
3.1 บทบาทกรรมการรัฐวิสาหกิจ	3	1	1.0000
3.2 การบริหารความเสี่ยง	3	1	1.0000
3.3 การควบคุมภายใน	3	1	1.0000
3.4 การบริหารจัดการสารสนเทศ	3	1	1.0000
3.5 การบริหารทรัพยากรบุคคล	3	1	1.0000
คะแนนรวม			1.5057

ผู้จัดทำ: นายพิทย อุทัยสา และ น.ส. ดวงพร เกตุสมบูรณ์
สำนัก : สำนักพัฒนาวิสาหกิจ 1
ผู้อำนวยการสำนัก : นายภูมิศักดิ์ อัญญาเกษมสุข
โทรศัพท์ : 0 2298 5880 ต่อ 6652
วันที่จัดทำ : 16 ธันวาคม 2556

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- ฐานะทางการเงิน**
ในรอบปีบัญชี 2556 สบพ. มีสินทรัพย์รวม 1,170.92 ลบ. (เพิ่มขึ้นจากระยะเวลาเดียวกันของปีที่แล้วเป็นเงิน 119.22 ลบ. หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.34) โดยในรอบปีบัญชี 2556 สบพ. มีกระแสเงินสดสุทธิลดลงจำนวน 53.34 ลบ. ซึ่งเกิดจากการได้มาของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน 66.18 ลบ. และมีกระแสเงินสดใช้ไปจากกิจกรรมลงทุน 119.52 ลบ. ในขณะที่ สบพ. มีเงินสดต้นงวด 79.885 ลบ. มีผลทำให้เงินสดปลายงวดเท่ากับ 26.543 ลบ.
- ผลประกอบการ:** (สำหรับงวดปี สิ้นสุดวันที่ 30 ก.ย. 56)
  - รายได้:** สบพ. มีรายได้รวม 477.407 ลบ. โดยแบ่งเป็นรายได้จากการดำเนินงาน 246.61 ลบ. และรายได้อื่น 230.80 ลบ. โดยรายได้อื่นนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นเงิน 206.30 ลบ.
  - ค่าใช้จ่าย:** สบพ. มีค่าใช้จ่ายรวม 377.91 ลบ. ซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นเงิน 375.682ลบ. และค่าใช้จ่ายอื่น 2.23 ลบ. โดยค่าใช้จ่ายดำเนินงานส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าเสื่อมราคา และวัสดุสิ้นเปลืองในการสอน โดยคิดเป็นร้อยละ 40.3 14.9 และ 6.8 ของค่าใช้จ่ายรวมตามลำดับ
  - กำไรสุทธิ:** ในรอบปีบัญชี 2556 สบพ. มีกำไรสุทธิ 99.50 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วเป็นเงิน 70.80 ลบ. หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 246.8 เกิดจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ในส่วนต่างๆ ดังนี้ การเพิ่มขึ้นของค่าเล่าเรียน (จำนวน 233.61 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 38.38 ลบ.) การเพิ่มขึ้นของค่าหอพัก (จำนวน 10.09 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.47 ลบ.) และการเพิ่มขึ้นของรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล (จำนวน 206.30 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 32.91 ลบ.)
  - ความสามารถในการทำกำไร:** ในรอบปีบัญชี 2556 สบพ. มีความสามารถในการทำกำไรจากอัตราผลตอบแทนต่อรายได้รวม อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ถาวร เท่ากับ 20.8 8.5 และ 25.3 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากระยะเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ซึ่งเท่ากับ 7.2 2.7 และ 8.1 ตามลำดับ
  - สภาพคล่องทางการเงิน:** ปี 2556 สบพ. มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน 1.4 เท่า ลดลงจากปีที่แล้ว 0.5 เท่า ทั้งนี้ สบพ. ยังคงมีสภาพคล่องในระดับสูง และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนสภาพคล่อง พบว่ามีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio) และ Quick Ratio มีอัตราที่สูงกว่า 1 เท่าในปี 2554 และ 2555 อย่างไรก็ตาม ในปี 2556 มีอัตราส่วนลดลง เนื่องจากไม่มีในส่วนของการเงินฝากธนาคาร ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนในรายการรายได้รับล่วงหน้าเพิ่มขึ้นประมาณ 46% ส่งผลให้อัตราส่วน Current Ratio และ Quick Ratio ลดลงจากปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 1.41 และ 0.76 เท่าตามลำดับ

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

- สบพ. ได้เพิ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ทันต่อการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบิน โดยปี 2556 ได้เปิดหลักสูตร ป.โท หลักสูตรเทคโนโลยีการบินมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน เพื่อสนองความต้องการทรัพยากรบุคคลด้านการบินให้มีความรู้ ทักษะ และทักษะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนธุรกิจการบริการอุตสาหกรรมการบิน โดยคาดว่าจะในปี 2557 จะรับนักศึกษาจำนวน 30 คน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาวิสาหกิจ

- สบพ. ควรเร่งจัดทำแผนปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ สบพ. รวมถึงการดำเนินงานตามแผนงานที่สำคัญ เช่น แผนงานการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการจัดการมาใช้ให้แล้วเสร็จ ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มรูปแบบ และยังไม่มีหน่วยงานกลางมารับรอง โปรแกรมทางบัญชีไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับทางฝ่ายทะเบียน และฝ่ายอื่นๆ ส่งผลให้ข้อมูลทางบัญชีไม่ทันสมัย และไม่ทันปัจจุบัน ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงในการนำข้อมูลที่สำคัญไปใช้ เช่น การกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมของแต่ละหลักสูตรโดยอ้างอิงจากต้นทุนที่แท้จริง
- สบพ. ควรวิเคราะห์ถึงสถานภาพขององค์กรในปัจจุบันโดยเทียบกับคู่แข่งชั้นในในธุรกิจเดียวกัน ทั้งในด้านความพร้อมของบุคลากร หลักสูตรที่เปิดสอน อากาศยานที่ใช้ในการฝึกบิน ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรสามารถทราบถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันในการจัดการองค์กรและรูปแบบที่เหมาะสม และการกำหนดทิศทางที่จะพัฒนาในแต่ละด้านให้สามารถแข่งขันและสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการบินได้